

24. MEĐUNARODNA NAUČNA KONFERENCIJA
„PEDAGOŠKA ISTRAŽIVANJA I ŠKOLSKA PRAKSA“

24th INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE
“EDUCATIONAL RESEARCH AND SCHOOL PRACTICE”

OBRAZOVANJE U FUNKCIJI MODERNIZACIJE DRUŠTVA

ROLE OF EDUCATION IN MODERNIZATION OF SOCIETY

Knjiga rezimea

Book of abstracts

JELENA STANIŠIĆ • MLADEN RADULOVIĆ
UREDNICI/ EDITORS

11. oktobar 2019.
Učiteljski fakultet
Univerzitet u Beogradu, Srbija

October 11, 2019
Teacher Education Faculty
University of Belgrade, Serbia

PROGRAMSKI ODBOR

Predsednik programskog odbora

Dr Jelena Stanišić

Institut za pedagoška istraživanja, Beograd, Srbija

Članovi

Prof. dr Sergej Ivanović Kudinov

*Filološki fakultet Ruskog Univerziteta
prijateljstva naroda, Moskva, Rusija*

Prof. dr Olga Borisovna Mihajlova

*Filološki fakultet Ruskog Univerziteta
prijateljstva naroda, Moskva, Rusija*

Prof. dr Stanislav Sergejevič Kudinov

*Filološki fakultet Ruskog Univerziteta
prijateljstva naroda, Moskva, Rusija*

Prof. dr Andreas Oikonomou

*Fakultet za pedagoško i tehnološko
obrazovanje, Solun, Grčka*

Doc. dr. Danijela Makovec Radovan

Filozofski fakultet, Ljubljana, Slovenija

Prof. dr Mile Srbinovski

*Institut za životnu sredinu i zdravlje,
Univerzitet jugoistočne Evrope, Tetovo,
Republika Severna Makedonija*

Prof. dr Katarina Todorović

*Filozofski fakultet u Nikšiću, Univerzitet
Crne Gore, Crna Gora*

Prof. dr Nataša Vlah

*Učiteljski fakultet, Sveučilište u Rijeci,
Hrvatska*

Prof. dr Gordana Mišćević Kadijević

*Učiteljski fakultet, Univerzitet u
Beogradu, Srbija*

Dr Sofija Maračić

*Učiteljski fakultet, Univerzitet u
Beogradu, Srbija*

Dr Emilija Lazarević

*Institut za pedagoška istraživanja,
Beograd, Srbija*

Dr Nikoleta Gutvajn

*Institut za pedagoška istraživanja,
Beograd, Srbija*

Dr Snežana Mirkov

*Institut za pedagoška istraživanja,
Beograd, Srbija*

Dr Milja Vujačić

*Institut za pedagoška istraživanja,
Beograd, Srbija*

Dr Jelena Stevanović

*Institut za pedagoška istraživanja,
Beograd, Srbija*

Dr Dušica Malinić

*Institut za pedagoška istraživanja,
Beograd, Srbija*

Dr Rajka Đević

*Institut za pedagoška istraživanja,
Beograd, Srbija*

PROGRAM COMMITTEE

President

Jelena Stanišić, PhD

Institute for Educational Research, Belgrade, Serbia

Members

Prof. Sergey Ivanovič Kudinov, PhD

*Faculty of Philology of the Peoples'
Friendship University in Moscow, Russia*

Prof. Stanislav Sergejevič Kudinov, PhD

*Faculty of Philology of the Peoples'
Friendship University in Moscow, Russia*

Prof. Olga Borisovna Mikhailova, PhD

*Faculty of Philology of the Peoples'
Friendship University in Moscow, Russia*

Prof. Andreas Oikonomou, PhD

*School of Pedagogical and Technological
Education, Thessaloniki, Greece*

Doc. Danijela Makovec Radovan, PhD

*Faculty of arts, Department of
Educational Sciences, University of
Ljubljana, Slovenia*

Prof. Mile Srbinovski, PhD

*Institute for Environment and Health,
South East European University, Tetovo,
Republic of North Macedonia*

Prof. Katarina Todorović, PhD

*Faculty of Philosophy, Nikšić, University
of Montenegro, Montenegro*

Prof. Nataša Vlah, PhD

*Faculty of Teacher Education, University
of Rijeka, Croatia*

Prof. Gordana Mišević Kadijević, PhD

*Teacher Education Faculty of the
University of Belgrade, Serbia*

Sofija Maračić, PhD

*Teacher Education Faculty of the
University of Belgrade, Serbia*

Emilija Lazarević, PhD

*Institute for Educational Research,
Belgrade, Serbia*

Milja Vujačić, PhD

*Institute for Educational Research,
Belgrade, Serbia*

Snežana Mirkov, PhD

*Institute for Educational Research,
Belgrade, Serbia*

Nikoleta Gutvajn, PhD

*Institute for Educational Research,
Belgrade, Serbia*

Rajka Đević, PhD

*Institute for Educational Research,
Belgrade, Serbia*

Dušica Malinić, PhD

*Institute for Educational Research,
Belgrade, Serbia*

Jelena Stevanović, PhD

*Institute for Educational Research,
Belgrade, Serbia*

ORGANIZACIONI ODBOR

Predsednik organizacionog odbora

dr Mladen Radulović

Institut za pedagoška istraživanja, Beograd, Srbija

Članovi

msr Ana Radanović

Institut za pedagoška istraživanja, Beograd, Srbija

msr Ivana Petrović

Učiteljski fakultet u Beogradu, Univerzitet u Beogradu, Srbija

msr Ljiljana Bojanić

Učiteljski fakultet u Beogradu, Univerzitet u Beogradu, Srbija

ORGANIZATORI SKUPA

Institut za pedagoška istraživanja u Beogradu, Srbija

Dobrinjska 11/3, 11000 Beograd

www.ipisr.org.rs

Filološki fakultet Ruskog Univerziteta prijateljstva naroda u Moskvi, Rusija

Miklukho-Maklaya 61, 17198, Moskva, Rusija

www.rudn.ru

Učiteljski fakultet Univerziteta u Beogradu, Srbija

Kraljice Natlije 43, 11000 Beograd

www.uf.bg.ac.rs

NAPOMENA:

Saopštenja saradnika Instituta za pedagoška istraživanja predstavljaju rezultat rada na projektima „Od podsticanja inicijative, saradnje i stvaralaštva u obrazovanju do novih uloga i identiteta u društvu (br. 179034) i „Unapređivanje kvaliteta i dostupnosti obrazovanja u procesima modernizacije Srbije“ (br. 47008), koje finansira Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije (2011-2019).

ORGANIZATIONAL COMMITTEE

President

Mladen Radulović, PhD

Institute for Educational Research, Belgrade, Serbia

Members

Ana Radanović, MA

Institute for Educational Research, Belgrade, Serbia

Ivana Petrović, MA

Teacher Education Faculty of the University of Belgrade, Serbia

Ljiljana Bojanić, MA

Teacher Education Faculty of the University of Belgrade, Serbia

ORGANIZERS

Institute for Educational Research

Dobrinjska 11/3, Belgrade, Serbia

www.ipisr.org.rs

Faculty of Philology of the Peoples' Friendship University in Moscow

Miklukho-Maklaya 6, 117198, Moscow, Russia

www.rudn.ru

Teacher Education Faculty, University of Belgrade

Kraljice Natlije 43, 11000 Beograd, Serbia

www.uf.bg.ac.rs

NOTE:

Presentations of the collaborators of the Institute for Educational Research are the results of the projects "From encouraging initiative, cooperation and creativity in education to new roles and identities in society" (No. 179034) and "Improving the quality and accessibility of education in modernization processes in Serbia" (No. 47008), which are financially supported by the Ministry of Education, Science and Technological Development of the Republic of Serbia (2011–2019).

RAZVOJ KOMPETENCIJA UČENIKA ZA MODERNO DRUŠTVO: KONSTRUKTIVISTIČKI PRISTUP NASTAVI*

Lana Tomčić** i Olja Džinkić

Filozofski fakultet, Univerzitet u Novom Sadu, Novi Sad, Srbija

U radu se polazi od Uneskovog Globalnog okvira domena učenja koji omogućava razvoj sledećih kompetencija učenika: socioemocionalne kompetencije, kulturno-umetničke koje se odnose na pismenost i komunikaciju, pristup učenju i kogniciju, numeričko-matematičke i naučnotehničke kompetencije. Oslanjajući se na značajnu ulogu obrazovanja u razvoju i napretku društva, cilj rada je da se ispituju mogućnosti razvoja kompetencija učenika za 21. vek kroz konstruktivističku nastavu, koja stavlja akcenat na konstrukciju znanja, polazi od interesovanja i potreba učenika, a nastavniku pripisuje ulogu facilitatora. Cilj se realizuje na teorijskom nivou, upotrebom metode teorijske analize i tehnike analize sadržaja. Rezultati teorijske analize ukazuju na mnogobrojne mogućnosti podsticanja navedenih kompetencija kroz sledeće elemente konstruktivističke nastave: socioemocionalne kompetencije (interaktivno učenje), kulturno-umetničke (učenje delanjem i manipulacijom predmeta), komunikacijske (diskusijom i dijalogom kroz kooperativno učenje), pristup učenju i kognicija (kreiranje problemskih situacija), numeričko-matematičke (rešavanje problema i aktivno učenje), naučnotehničke (nastava povezana sa realnim svetom i aktivno učenje). Izučavanjem relevantne pedagoške literature izveden je zaključak da se pomoću interaktivnog i kooperativnog učenja, samostalne konstrukcije znanja, kreiranja problemskih situacija, primene diskusije i dijaloga - obuhvata konstruktivistički zasnovana nastava, stvaraju optimalni uslovi za razvoj navedenih kompetencija. Pedagoške implikacije ukazuju na važnost poznavanja i primene strategija poučavanja i učenja koje su u službi razvoja kompetencija učenika neophodnih za funkcionisanje u 21. veku.

Ključne reči: kompetencije, učenik, moderno društvo, konstruktizam, nastava.

---

* Rad je nastao u okviru projekta "Kvalitet obrazovnog sistema Srbije u evropskoj perspektivi (KOSSEP)" (179010) koji finansira Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije (2011-2019).

** E-mail: lana.tomcic@gmail.com

DEVELOPMENT OF STUDENT COMPETENCE FOR MODERN SOCIETY – CONSTRUCTIVIST APPROACH TO TEACHING*

Lana Tomčić** and Olja Džinkić

Faculty of Philosophy, University of Novi Sad, Novi Sad, Serbia

This paper is based on the UNESCO Global Learning Framework, which enables development of the following student competences: social and emotional competences; cultural and artistic competences referring to literacy and communication; approach to learning and cognitive competences; numerical and mathematical, and scientific and technical competences. Relying on the important role of education in development and progress of society, the aim of this paper is to examine the possibilities of developing the student competence for the 21st century via constructivist teaching. This teaching puts emphasis on knowledge construction, starting from the students' interests and needs, and assigns the role of facilitator to the teacher. The goal is being achieved on a theoretical level, using the theoretical analysis method and content analysis techniques. The results of theoretical analysis point to numerous possibilities for encouraging stated competences via following elements of constructivist teaching: social and emotional competences (interactive learning), cultural and artistic (learning by acting and object manipulation), communication (discussion and dialogue through cooperative learning), approach to learning and cognitive competences (creating problem situations), numerical and mathematical (problem solving and active learning), scientific and technical (teaching related to the real world and active learning). The study of relevant pedagogical literature leads to conclusion that by interactive and cooperative learning, independent knowledge construction, creating problem situations, discussions and dialogues, constructivist-based teaching is covered, and optimal conditions for development of these competences are achieved. Pedagogical implications point to importance of understanding and applying the teaching and learning strategies that encourage development of student competences necessary for the 21st century.

Keywords: competence, student, modern society, constructivism, teaching.

---

* This paper was created within the project "Quality of educational system in Serbia in the European perspective (KOSSEP)" No. 179010, funded by the Ministry of Education, Science and Technological Development of the Republic of Serbia (2011-2019).

** E-mail: lana.tomcic@gmail.com

ZBORNIK REZIMEA

24. međunarodna naučna konferencija
„Pedagoška istraživanja i školska praksa“

OBRAZOVANJE U FUNKCIJI MODERNIZACIJE DRUŠTVA

Izdavač
Institut za pedagoška istraživanja, Beograd

Za izdavača
Nikoleta Gutvajn

Urednici
Jelena Stanišić
Mladen Radulović

Lektor
Jelena Stevanović

Prevodilac
Biljana Vrcelj

Tiraž
130

Dizajn korica i grafička obrada
Branko Cvetić

Štampa
Kuća štampe plus

ISBN 978-86-7447-147-0

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

37.014:316.72(048)
371:316.32(048)

МЕЂУНАРОДНА научна конференција "Педагошка истраживања и школска пракса" (24 ; 2019 ; Београд)

Obrazovanje u funkciji modernizacije društva : zbornik rezimea /

24. Međunarodna naučna konferencija "Pedagoška istraživanja i

školska praksa" = Role of Education in Modernization of Society :

book of abstracts / 24th International Scientific Conference

"Educational Research and School Practice" ; urednici ; editors Jelena

Stanišić, Mladen Radulović. - Beograd : Institut za pedagoška istraživanja,

2019 (Beograd : Kuća štampe plus). - 129 стр. ; 24 cm

Резимеи на срп. и енгл. језику. - Тираж 130. - Напомене и библиографске
референце уз текст.

ISBN 978-86-7447-147-0

а) Образовање -- Социолошки аспект -- Апстракти б) Образовање -
- Глобализација -- Апстракти

COBISS.SR-ID 279880716